

Quickscan

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Plangebied: Reehorsterweg 29, Ede

Opsteller(s): C. E. Bakker

Quickscan

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Ondertitel	Plangebied: Reehorsterweg 29, Ede
Opsteller(s)	C. E. Bakker
Datum	01-05-2020
Versienummer	02
Rapportkenmerk	ER20200115v02
Aantal pagina's	46
Opdrachtgever	Macon Projectontwikkeling BV
Contactpersoon	J. Koopman
Collegiale toets	F. A. van Meurs
Wijze van citeren	Bakker, C. E., 2020. Quickscan. In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte. Plangebied: Reehorsterweg 29, Ede. Rapportkenmerk ER20200115v02. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult B.V. 2020

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende.

Ecoresult B.V. kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Doel.....	5
1.3 Leeswijzer.....	5
2 Toelichting onderzoekskader.....	7
2.1 Wet natuurbescherming.....	7
2.2 Omgevingsverordening Gelderland.....	8
3 Omschrijving plangebied.....	11
3.1 Algemeen.....	11
3.2 Beschrijving.....	11
3.3 Voorgenomen ontwikkelingen.....	13
3.4 Planning.....	13
4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden.....	15
4.1 Wet natuurbescherming.....	15
4.2 Omgevingsverordening Gelderland.....	16
5 Beschermde houtopstanden.....	19
6 Onderzoeksresultaten beschermde soorten.....	21
6.1 Algemeen.....	21
6.2 Soorten Vogelrichtlijn.....	22
6.3 Soorten Habitatrichtlijn.....	24
6.4 Nationaal beschermde soorten.....	27
7 Conclusies ecologische quickscan.....	31
7.1 Beschermde gebieden.....	31
7.2 Beschermde houtopstanden.....	31
7.3 Beschermde soorten.....	32
8 Advies natuurinclusief bouwen.....	35
8.1 Inleiding.....	35
8.2 Faunavoorzieningen.....	35
8.3 Gebiedseigen beplanting.....	37
8.4 Bloemrijk gras.....	37
8.5 Verbeelding.....	38
9 Geraadpleegde bronnen.....	41
9.1 Internet.....	41
Bijlage 1 Foto-impressie plangebied.....	43

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

In opdracht van Macon Projectontwikkeling BV heeft Ecoresult B.V. een quickscan uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Reehorsterweg 29, Ede. De aanleiding betreft een bestemmingsplanwijziging (van kantoor- naar woonfunctie) en de sloop/nieuwbouw op de locatie van het plangebied die daartoe het gevolg van is (zie verder hoofdstuk 3.2). Deze ontwikkelingen kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor flora, fauna en natuurgebieden kan hierdoor worden overtreden. Deze quickscan zoomt in op de (mogelijke) effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld dient te worden.

1.2 *Doel*

Door middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de voorgenomen ontwikkelingen kunnen leiden tot:

- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Of een negatief effect op anderzijds beschermde natuurgebieden op provinciaal niveau (o.a. bijzondere provinciale natuurgebieden, bijzondere provinciale landschappen, belangrijke weidevogel gebieden). In het kader van de Verordening ruimte.

1.3 *Leeswijzer*

In deze rapportage wordt allereerst het kader beschreven waar aan getoetst wordt. Vervolgens wordt het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna worden per beschermingsregime de voor het plangebied relevante beschermde gebieden en beschermde soorten beschreven en

beoordeeld. In de conclusie worden de resultaten van dit oriënterend onderzoek samengevat en wordt (indien van toepassing) geadviseerd welk aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Afgesloten wordt met een bronvermelding en een fotobijlage van het plangebied ten tijde van het oriënterend veldbezoek.

2 Toelichting onderzoekskader

2.1 *Wet natuurbescherming*

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet¹. Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden: per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen:

2.1.1 Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

2.1.2 Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”). Als bevoegd gezag heeft iedere afzonderlijke provincie (een aantal) algemene soorten uit deze derde categorie vrijgesteld van ontheffingsplicht. Wel geldt altijd voor alle soorten de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen².

1 www.rvo.nl

2 Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de des betreffende vogels oort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wnb

2.1.3 Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van de Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod.

2.2 Omgevingsverordening Gelderland

In de Omgevingsverordening Gelderland zijn het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en de Groene Ontwikkelingszones (GO) vastgelegd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het NNN wordt beschermd via het planologisch kader. Het NNN is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit de

provinciale Verordening ruimte zijn verwerkt. Het ruimtelijke beleid voor het NNN kent het “nee, tenzij” principe en is gericht op ‘behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken’ van het NNN.

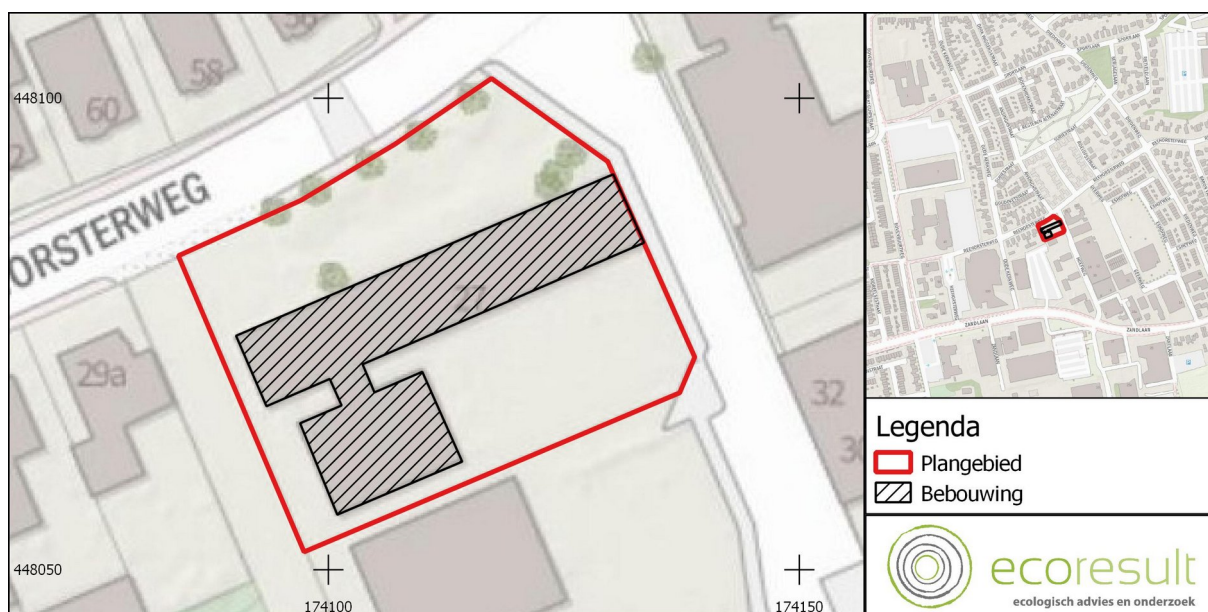
De Groene Ontwikkelingszone (GO) bestaat uit gebieden met andere bestemmingen dan natuur binnen de begrenzing van het GNN alsmede weidevogelgebieden en rustgebieden voor winterganzen. De Groene Ontwikkelingszone is ruimtelijk verweven met het GNN en hangt daar functioneel mee samen. In de Groene Ontwikkelingszone wordt ingezet op versterking van de samenhang tussen inliggende en aangrenzende natuurgebieden.

Naast het NNN kan de provincie planologische bescherming aan gebieden toekennen door hen aan te wijzen als “bijzondere provinciale natuurgebieden” of “bijzondere provinciale landschappen”. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan de bescherming van belangrijke weidevogelgebieden. Het NNN kent geen uniform beschermingsregime. Iedere provincie kan een eigen invulling geven aan bijvoorbeeld compensatie. Het beschermingsregime van overige op provinciaal niveau beschermde gebieden kan sterk verschillen tussen provincies.

3 Omschrijving plangebied

3.1 Algemeen

Het plangebied genaamd Reehorsterweg 29, Ede (zie Afbeelding 1) betreft een schoolgebouw in Ede, gemeente Ede, Provincie Gelderland. Het plangebied ligt in stedelijk gebied. Binnen het plangebied behoort het gebouw, het plein binnen de hekken en het groen wat binnen de afrastering van het plangebied valt.

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied (rood omlijnd) en de bebouwing binnen het plangebied (gearceerd), voor de regionale ligging, zie kaartinzet rechtsboven. Bron: PDOK

3.2 Beschrijving

Hoofdgebouw

- Een kantoorgebouw, 2 etages hoog, gebouwd in 1960. Het gebouw wordt nu tijdelijk gebruikt als schoolgebouw.
- De onderste meter van het gebouw is metselwerk met hier en daar een dilatatievoeg. Deze voeg resulteert niet in een holte achter de stenen. De rest van de gevel is een bakstenen muur, welke aan de buitenkant is afgewerkt met een polyester golfplaat-constructie. In de oostgevel is op 1 plek (op ooghoogte) een gat in de gevel gemaakt waardoor de bakstenen constructie

te zien is. De golfplaten zijn aan de boven- en onderkant afgewerkt met strips waardoor er geen spleten of openingen aanwezig zijn in de constructie.

- Het gebouw heeft een plat bitumineus dak, welke aan de randen is afgewerkt met metalen strips. Hier zijn geen spleten of openingen aanwezig.
- Bij de entree is er een overkapping afwezig die is afgewerkt met houten bekisting. Er zijn geen spleten aanwezig in deze bekisting. Enkel op 1 plaats waar er een lamp mist is er een opening die toegang geeft tot de ruimte achter de bekisting.

Bijgebouw (zuidzijde)

- Gemetselde spouwmuur, zonder stootvoegen. Er zijn enkel onderaan de gevel enkele ventilatieopeningen aanwezig. Het metselwerk is geverfd.
- Aan de pleinzijde (oost) is de gevel afgewerkt met polyester golfplaatdelen. Deze afwerking heeft op geen enkele plek openingen of spleten.
- Het gebouw heeft een plat bitumineus dak. De dakrand is gemaakt van beton en steekt uit boven de gevel. Er zijn enkele voegen beschadigd waardoor er spleten aanwezig zijn tussen de betondelen, maar deze leiden niet tot een ruimte. De dakranden zijn afgewerkt met een metalen dakstrip die op enkele plaatsen wijkt. Deze spleten geven ook geen toegang tot een ruimte.

Algemeen

- Er zijn uitpandige regenpijpen aanwezig rond het gebouw, welke uit de gevels komen. De aanhechting met de gevel is dicht gemaakt.
- Op het gebouw zijn op meerdere plaatsen zonneschermen aanwezig. Er is ruimte achter en boven het schermdoek.
- Er zijn lampen op de gevels aanwezig. Ook is er licht in de vorm van straatverlichting aanwezig rond het plangebied
- Het plein is betegeld en er staan enkele fietsenstallen. In de fietsenstallen zijn geen openingen of spleten aanwezig.
- Er zijn geen grote bomen met nesten aanwezig. Enkel op het plein staan 2 kleine geknotte bomen aanwezig.
- Aan de voorzijde van het pand is een tuin met struiken en hagen aanwezig.
- Open water is in en rondom het plangebied afwezig.

Zie bijlage 1 voor een foto-impressie van het plangebied.

3.3 *Voorgenomen ontwikkelingen*

Het gehele complex zal worden gesloopt, gezien het gebouw als kantoor niet meer marktconform is voor de verhuur. Er zal een nieuwbouwcomplex met starterswoningen gebouwd worden (Zie Afbeelding 2). Aan de achterzijde van het complex zal een parkeerplaats worden gerealiseerd (Zie Afbeelding 3). De verwachting is dat al het groen binnen het plangebied verwijderd wordt. Er zal in deze quickscan dus uit gegaan worden van een worst-case scenario waarbij het hele plangebied wordt herontwikkeld.

3.4 *Planning*

De planning van dit project is ons op dit moment niet bekend.

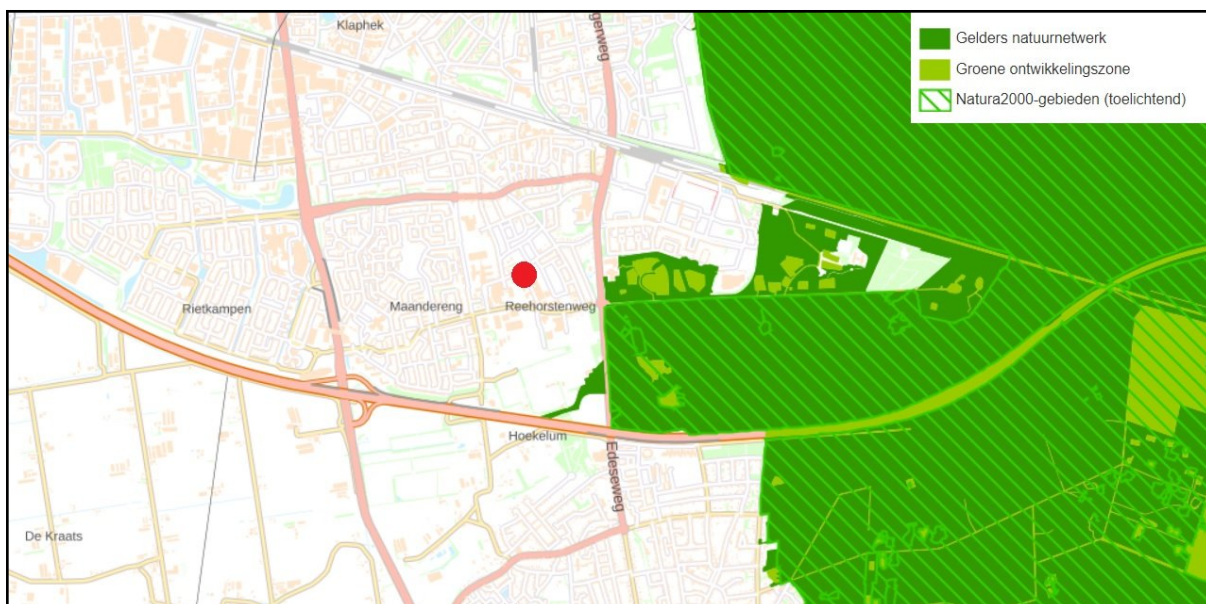

Afbeelding 2: Impressie van de voorzijde van het te ontwikkelen wooncomplex. Bron: Egbert van Dijk Architecten B. V. bna

Afbeelding 3: Impressie van de achterzijde van het te ontwikkelen wooncomplex. Bron: Egbert van Dijk Architecten B. V. bna

4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

Afbeelding 4: Natura 2000, Gelders Natuurnetwerk en groene ontwikkelingszone. Bron: <https://gldlanders.planoview.nl/planoview/NL.IMRO.9925.PVOmgverordening>

4.1 Wet natuurbescherming

4.1.1 Natura 2000

Het meest dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de Veluwe op ongeveer 0,5 km ten oosten van het plangebied (zie Afbeelding 4). Invloeden (ook van buitenaf) mogen de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden niet in gevaar brengen. Negatief effect door verandering hydrologie, geluid, trilling of verlichting is op voorhand uitgesloten wegens de afstand tot het dichtstbijzijnde beschermde natuurgebied en de aard van de werkzaamheden (sloop/nieuwbouw), en tussenliggende bebouwing. Echter, de aard van de werkzaamheden, de korte afstand tot het Natura 2000 gebied en de hoeveelheid stikstofgevoelige habitats leiden er toe dat negatieve effecten van (stikstof)emissie niet op voorhand zijn uitgesloten. Er is aanvullend onderzoek naar stikstofdepositie benodigd in de vorm van een AERIUS berekening.

4.2 Omgevingsverordening Gelderland

4.2.1 Gelders Natuurnetwerk

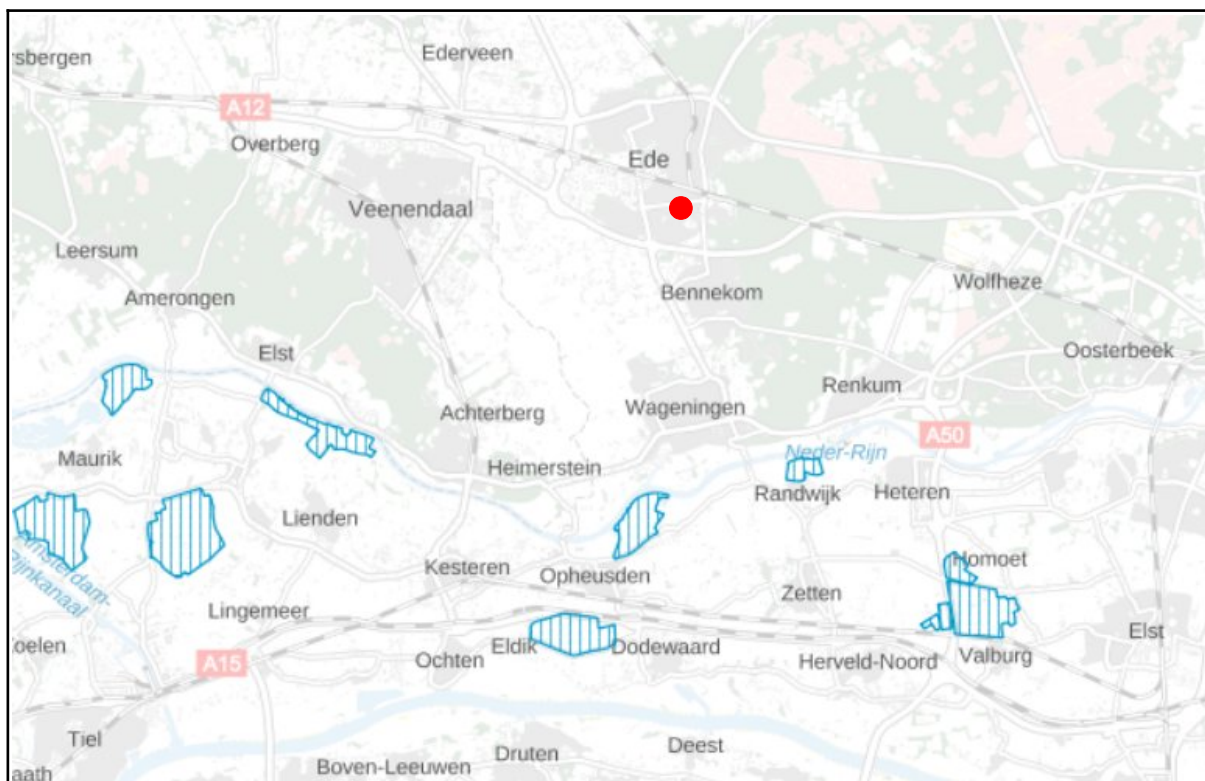
Het meest dichtstbijzijnde onderdeel van het Gelders Natuurnetwerk (GNN) betreft is de Veluwe op ongeveer 0,5 km ten oosten van het plangebied (Zie Afbeelding 4). In de provincie Gelderland is er geen sprake van toetsing op externe werking van verstoringsfactoren op het GNN. Op basis van de afstand van dit gebied tot het plangebied valt dus op voorhand uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op de wezenlijke waarden en kenmerken van bovengenoemd gebied. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

4.2.2 Groene ontwikkelingszones

Dichtstbijzijnde groene ontwikkelingszone is het park ten Noorden van de Horalaan (locaties waar bebouwing staat) 0,6 ten Oosten van het plangebied ligt (zie Afbeelding 4). In de provincie Gelderland is er geen sprake van toetsing op externe werking van verstoringsfactoren op het GNN, en dus ook de ecologische verbindingzones. Op basis van de afstand van dit gebied tot het plangebied valt dus op voorhand uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op de wezenlijke waarden en kenmerken van bovengenoemd gebied. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

4.2.3 Belangrijke weidevogelgebied

Dichtstbijzijnde belangrijke weidevogelgebied zijn de Randwijckse uiterwaarden welke op 7,24 km ten Zuiden van het plangebied liggen (zie Afbeelding 5). Op basis van de afstand van dit gebied tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op bovengenoemd gebied. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

Abbeelding 5: Dichtstbijzijnde belangrijk weidevogelgebied (blauw gearceerd), ten opzichte van het plangebied (rode stip). Bron: <https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten>

5 Beschermde houtopstanden

Er zijn twee kleine bomen aanwezig binnen het plangebied die naar verwachting gerooid zullen worden. Echter bevindt het plangebied zich binnen de bebouwde kom en er zijn geen werkzaamheden gepland waarbij houtopstanden groter dan 10 are of 20 bomen in een rij verwijderd worden. In dit geval wordt de Wet natuurbescherming, onderdeel houtopstanden niet overtreden. Aanvullende maatregelen zijn niet nodig.

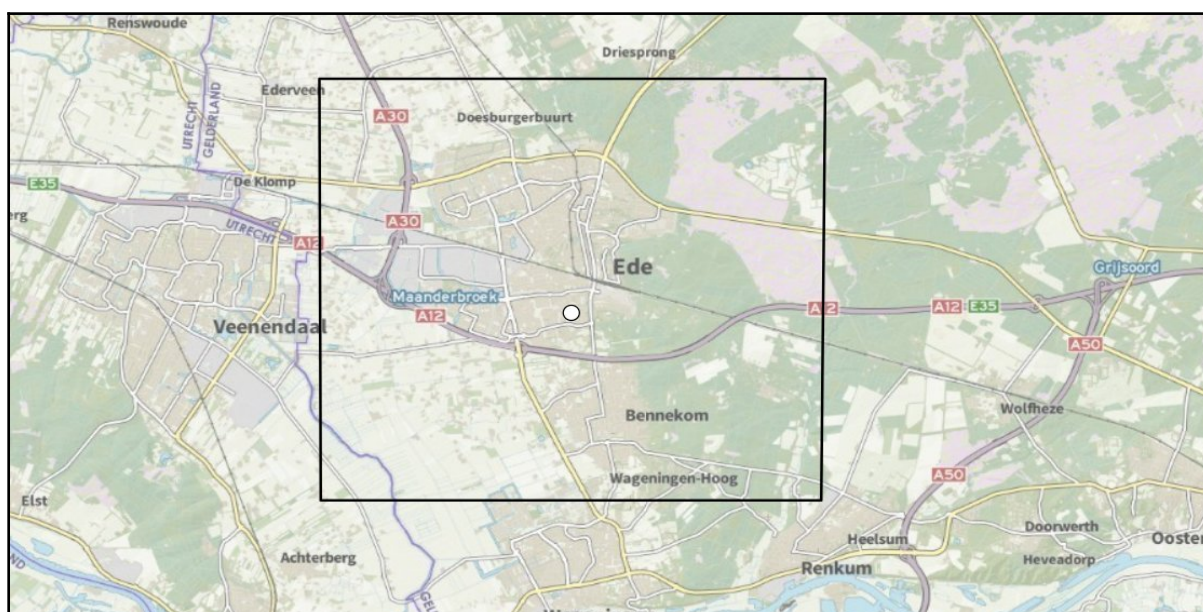
6 Onderzoeksresultaten beschermde soorten

6.1 Algemeen

Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 14-01-2020 door C.E. Bakker, ecologisch deskundige³ bij Ecoresult B.V. Het complete plangebied is – daar waar nodig – met hulp van een verrekijker onderzocht.

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is geraadpleegd om een indruk te krijgen over de aanwezigheid van beschermde soorten rondom het plangebied. De tabellen in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op waarnemingen uit de NDFF database van de afgelopen 5 jaar. Op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was een goede inschatting van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten te maken.

De resultaten van voorliggende quickscan zijn 3 jaar geldig.

Afbeelding 6: Grid waarbinnen is gekeken naar waarnemingen van beschermde soorten in de NDFF. De witte stip betreft het plangebied. Bron: NDFF – <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal> geraadpleegd op 13-01-2020

³ Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar <https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige?inheritRedirect=true>

6.2 Soorten Vogelrichtlijn

6.2.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep
Steenuil	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats
Gierzwaluw	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats
Huismus	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats
Roek	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats
Grote gele kwikstaart	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats
Kerkuil	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats
Ooievaar	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats
Slechtvalk	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats
Buizerd	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats
Havik	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats
Ransuil	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats
Sperwer	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats
Wespendief	Vogels met een vaste rust- of verblijfplaats

Tabel 2: Vogels met jaarrond beschermde nesten tot een afstand van 5 km tot het plangebied. Bron: NDFF – 13-01-2020

6.2.2 Verkennend veldonderzoek

6.2.2.1 Jaarrond beschermde nesten

Het plangebied is ongeschikt voor vogels met jaarrond beschermde nesten in gebouwen. Voor huismus en gierzwaluw zijn geen holten of spleten aanwezig in de bebouwing. Hoogbouw met richels of nestkasten voor slechtvalk of nestpalen voor ooievaar zijn niet aanwezig⁴. Schuren of anderzijds betreedbare bebouwing (eventueel met kasten) voor kerkuil of steenuil zijn tevens afwezig. Grote gele kwikstaart heeft zijn broedgebied langs beken en rivieren welke niet aanwezig zijn in het plangebied⁴.

Het plangebied is ongeschikt voor vogels met jaarrond beschermde nesten in bomen (buizerd, havik, sperwer, ransuil, oehoe, roek en wespandief). In het plangebied zijn geen geschikte bomen aanwezig. De aanwezige bomen zijn te beperkt in omvang om als nestplaats te dienen. Tevens ontbreken er nesten of holten in de bomen en is het plangebied gelegen in stedelijk gebied. In de bomen direct grenzend aan het plangebied zijn tevens geen boomnesten aanwezig.

Binnen het plangebied is essentieel functioneel leefgebied voor huismus of andere vogels met jaarrond beschermde nesten afwezig. Er zijn enkele bossages, hagen en struiken aanwezig in het plangebied,

⁴ www.sovon.nl

maar er is geschikt alternatief functioneel leefgebied aanwezig in de nabije omgeving van het plangebied, zoals de tuinen van de omliggende huizen aan de westkant van het plangebied.

6.2.2.2 *Niet jaarrond beschermde nesten (Categorie 5)*

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust en verblijfplaatsen van categorie 5 soorten vogels.

Geschikt habitat is afwezig voor gebouwbewoners als koolmees, pimpelmees en spreeuw in de vorm van gaten in de muren. In de bomen grenzend aan het plangebied zijn geen boomnesten aanwezig en zijn geen holten aanwezig die door vogels gebruikt kunnen worden.

6.2.2.3 *Algemene broedvogels*

De bossages binnen het plangebied zijn geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels. Er zijn geen nesten aangetroffen, maar nieuwe vestiging van algemene broedvogels (bijvoorbeeld roodborst of merel) in de bossages kan niet worden uitgesloten.

6.2.3 Effectbeoordeling en toetsing

6.2.3.1 *Jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is ongeschikt als voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaats van vogels met jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen in bomen en gebouwen. Aanvullend onderzoek is niet nodig. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming is niet nodig.

6.2.3.2 *Niet jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust en verblijfplaatsen van categorie 5 soorten vogels. Nieuwe vestiging van deze vogelsoorten is eveneens uitgesloten. Het treffen van aanvullende maatregelen voor categorie 5 soorten vogels is niet nodig.

6.2.3.3 *Algemene broedvogels*

Het plangebied is geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels (Struikbroeders). Schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus).

- Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen (15 maart – 15 augustus) worden uitgevoerd dient een deskundig ecooloog bij het werk te worden betrokken en te controleren op aanwezige, in gebruik zijnde nesten. Op aanwijzing van betreffende persoon dient het werk te worden uitgevoerd teneinde in gebruik zijnde nesten van vogels niet te verstoren. Voorafgaand van de werkzaamheden dienen eventuele aanwezige ongebruikte nesten verwijderd te worden en wordt kort (maximaal 1 week) voor aanvang van de werkzaamheden door een ecooloog gecontroleerd of er aanwezige nesten gebruikt worden. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd of uitgesteld op aanwijzingen van de ecooloog.

6.3 Soorten Habitatrichtlijn

6.3.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep
Franjestaart	Zoogdieren – Vleermuizen
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren – Vleermuizen
Laatvlieger	Zoogdieren – Vleermuizen
Rosse vleermuis	Zoogdieren – Vleermuizen
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren – Vleermuizen
Watervleermuis	Zoogdieren – Vleermuizen
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren – Vleermuizen
wolf	Zoogdieren – Overig
Heikikker	Amfibiën
Kamsalamander	Amfibiën
Rugstreepad	Amfibiën
Poelkikker	Amfibiën
Gladde slang	Reptielen
Zandhagedis	Reptielen
Teunisbloempijlstaart	Insecten

Tabel 3: Habitatrichtlijnsoorten tot een afstand van 5 km tot het plangebied. Bron: NDFF – 13-01-2020

6.3.2 Verkennend veldonderzoek

6.3.2.1 Vleermuizen

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. Er zijn geen geschikte openingen aanwezig in de constructie van het complex. Het gat in de oostzijde van de gevel (welke doorloopt naar de spouw) is ongeschikt gezien deze te laag ligt op de gevel (ooghoogte). Ook is de entree van het gat, door het gebruikte materiaal (polyester golfplaat) te glad voor vleermuizen om naar binnen te kunnen klimmen. De ruimte achter de zonnewering is ongeschikt

als verblijfplaats voor vleermuizen gezien de ondergrond. De polyester golfbeplating is te glad en derhalve zal een vleermuis derhalve geen houvast hebben. Het gat in de met hout bekiste overkapping bij de entree is ongeschikt voor gebouwbewonende vleermuizen omdat deze te laag ligt en door de hoek geen goede aanvliegroute heeft. In de bebouwing zijn geen andere openingen aanwezig. Het boeiboord aan de bovenzijde van de witte stenen muur sluit naadloos aan op de gevel. Ook rondom de regenafvoer die door de bekisting loopt zijn ruimten afwezig.

Voor het complex ligt een put, welke niet geschikt als winterverblijfplaats. De put is niet breder dan het deksel, en gezien deze van metaal is, (vleermuizen hebben hierop geen houvast) is deze put ongeschikt.

Ten slotte is het plangebied ook ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuizen. In het plangebied zijn enkel 2 kleine bomen aanwezig, welke geen geschikte holten hebben die als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen kunnen dienen. In de bomen rond het plangebied zijn tevens geen boomholten aanwezig.

Het plangebied is potentieel geschikt als niet essentieel functioneel leefgebied (foerageergebied) voor vleermuizen. Het groen rond het complex kan worden gebruikt als foerageergebied, maar er is in de omgeving voldoende alternatief foerageergebied beschikbaar. Dat het plangebied onderdeel is van een essentiële vliegroute is niet waarschijnlijk, gezien de afwezigheid van belangrijke lijnvormige elementen van het plangebied binnen de omgeving. Daarnaast blijft de lijn van de bebouwing ook in de nieuwe ontwikkeling gehandhaafd.

6.3.2.2 Overige Habitatrichtlijn soorten

Het plangebied is ongeschikt voor de (volgens het bronnenonderzoek in de omgeving aanwezige) habitatrichtlijnsoorten als wolf, heikikker, kamsalamander, rugstreeppad, poelkikker, gladde slang, zandhagedis en teunisbloempijlstaart. Wolf is een zeer zeldzaam zoogdier in Nederland waarvan vaste rust- en verblijfplaatsen alleen in de bossen van de Veluwe voorkomt⁵. Gezien dit habitat afwezig is binnen het plangebied kan de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van de wolf worden uitgesloten. Heikikker, kamsalamander, rugstreeppad, poelkikker zijn allen aan water gebonden soorten, waarvan de aanwezigheid kan worden uitgesloten door de afwezigheid van open water of vergraafbare bodem binnen het plangebied⁶. De gladde slang en de zandhagedis bewonen vooral droge heideterreinen. Dit habitat is binnen het plangebied afwezig, derhalve kan de aanwezigheid van gladde slang en zandhagedis worden uitgesloten. Ten slotte kan ook de aanwezigheid van

5 www.zoogdiervereniging.nl

6 www.ravon.nl

teunisbloempijlstaart worden uitgesloten door de afwezigheid van geschikt habitat. Deze soort leeft op open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen⁷. Dit zijn typen habitats die niet aanwezig zijn binnen het plangebied. Het plangebied is ongeschikt voor overige habitatrichtlijnsoorten. Geschikt habitat ontbreekt en/of het plangebied ligt buiten de bekende verspreidingsgebieden.

6.3.3 Effectbeoordeling en toetsing

Het plangebied is ongeschikt als vaste rust- en verblijfplaats of essentieel functioneel leefgebied voor habitatrichtlijn soorten (waaronder vleermuizen, wolf, heikikker, kamsalamander, rugstreeppad, poelkikker, gladde slang, zandhagedis en teunisbloempijlstaart). Artikel 3,5 lid 1 en 4 van de WnB zullen niet worden overtreden. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

⁷ www.vlinderstichting.nl

6.4 Nationaal beschermde soorten

6.4.1 Bronnenonderzoek NDFF

Soort	Soortgroep	Provinciale vrijstelling Gelderland
Aardmuis	Overige zoogdieren	Ja
Boommarter	Overige zoogdieren	Nee
Bos muis	Overige zoogdieren	Ja
Bunzing	Overige zoogdieren	Nee
Das	Overige zoogdieren	Nee
Dwergmuis	Overige zoogdieren	Ja
Dwergspitsmuis	Overige zoogdieren	Ja
Edelhert	Overige zoogdieren	Nee
Eekhoorn	Overige zoogdieren	Nee
Egel	Overige zoogdieren	Ja
Haas	Overige zoogdieren	Ja
Huis spitsmuis	Overige zoogdieren	Ja
Konijn	Overige zoogdieren	Ja
Ree	Overige zoogdieren	Ja
Rosse woelmuis	Overige zoogdieren	Ja
Steenmarter	Overige zoogdieren	Nee
Veldmuis	Overige zoogdieren	Ja
Vos	Overige zoogdieren	Ja
Wezel	Overige zoogdieren	Nee
Wild zwijn	Overige zoogdieren	Nee
Woelrat	Overige zoogdieren	Ja
Bruine kikker	Amfibieën	Ja
Gewone pad	Amfibieën	Ja
Kleine watersalamander	Amfibieën	Ja
Bastaardkikker	Amfibieën	Ja
Adder	Reptielen	Nee
Hazelworm	Reptielen	Nee
Levendbarende hagedis	Reptielen	Nee
Ringslang	Reptielen	Nee
Grote parelmoervlinder	Insecten	Nee
Grote vos	Insecten	Nee
Grote weerschijnvlinder	Insecten	Nee
Kommavvlinder	Insecten	Nee
Sleedoornpage	Insecten	Nee
Grote Modderkruiper	Vissen	Nee
Akkerogentroost	Vaatplanten	Nee
Dreps	Vaatplanten	Nee
Kartuizer Anjer	Vaatplanten	Nee
Stijve wolfsmelk	Vaatplanten	Nee

Tabel 4: Nationaal beschermde soorten tot een afstand van 5 km tot het plangebied. Bron: NDFF – 13-01-2020

6.4.2 Verkennend veldonderzoek

6.4.2.1 *Grondgebonden zoogdieren*

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen en als functioneel leefgebied voor grondgebonden zoogdieren vrijgesteld van ontheffing (onder andere bunzing, wezel, hermelijn, das, edelhert, boommarter en steenmarter). Het plangebied ligt in verstedelijkt gebied en bestaat uit verhardingen in de vorm van stenen gevels en stoeptegels en gazon. Het plangebied is niet aangrenzend aan bosgebied, en staat hiermee ook niet met een corridor in verbinding waardoor soorten als das en edelhert kunnen worden uitgesloten⁸. Ook zijn er geen holen, steenstapels of houtstapels aanwezig binnen het plangebied die als verblijfplaats kunnen dienen voor de marterachtigen⁸. Aanwezigheid van nationaal beschermde grondgebonden zoogdieren, die niet vrijgesteld zijn van ontheffing is derhalve uitgesloten.

Het plangebied is geschikt voor verblijfplaatsen of functioneel leefgebied van Nationaal beschermde soorten zoogdieren waarvoor in de provincie Gelderland een vrijstelling geldt, namelijk verschillende (algemene) muizen en egels. Deze kunnen wellicht een vaste rust en verblijfplaats hebben in het groengebied voor het kantoor.

6.4.2.2 *Amfibieën*

Het plangebied is enkel geschikt amfibieën met een provinciale vrijstelling (bruine kikker, gewone pad en bastaardkikker. De (natte) groenvoorziening is geschikt als verblijfplaats voor deze soorten (landhabitat). Voortplantingswater is afwezig. Dit wordt bevestigd door het feit dat er regelmatig kikkers worden gevonden in de put die aanwezig is in deze groenvoorziening. Voor kleine watersalamander is het plangebied echter wel ongeschikt door de afwezigheid van open water.

6.4.2.3 *Reptielen*

Adder, hazelworm, levendbarende hagedis en ringslang kunnen worden uitgesloten binnen het plangebied. Er is in het plangebied (wat binnen de bebouwde kom ligt) geen geschikt habitat aanwezig in de vorm van bos- en heideterreinen. Daarnaast ontbreekt voldoende dekking in de vorm van holen, ondoordringbare vegetatie of takkenstruwelen⁹. Voor ringslangen zijn er ook geen

⁸ www.zoogdiervereniging.nl

⁹ www.ravon.nl

broedhopen aanwezig. Derhalve is het plangebied ongeschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor reptielen

6.4.2.4 *Dagvlinders*

Het plangebied is ongeschikt voor volgens het bronnenonderzoek in de omgeving aanwezige dagvlinders. Grote parelmoervlinder is een zeer zeldzame standvlinder¹⁰ waarbij een van de bekende populaties zich in de Veluwe bevindt. heeft deze soorten als habitat ruige plekken en veel viooltjes nodig¹⁰. Dit type habitat is niet aanwezig binnen het plangebied. Grote vos is een vlindersoort waar geen voortplantingsplekken in Nederland bekend zijn¹⁰. Het exemplaar uit de NDFF betreft waarschijnlijk een zwervend exemplaar. Grote weerschijnvlinder is een weinig mobiele vlinder waarbij de waarnemingen zich clusteren in de bossen van de Veluwe. Ook leven deze soorten in de toppen van hoge bomen¹⁰, en deze zijn niet aanwezig binnen het plangebied. De grote kommavlinder heeft een voorkeur voor open schaal grasland¹⁰, welke niet aanwezig is in het plangebied. De sleedoornpage komt voornamelijk voor in sleedoornstruwelen, houtwallen en bosranden¹⁰. De laatste jaren lijkt het leefgebied steeds meer te verschuiven naar tuinen en parken in stedelijk gebied. Het plangebied heeft veel bestrating, en de tuin is enkel beplant met struikachtig gewas wat niet geschikt is voor deze soort.

6.4.2.5 *Vissen*

De aanwezigheid van grote modderkruiper binnen het plangebied is uitgesloten door de afwezigheid van open water.

6.4.2.6 *Vaatplanten*

Het plangebied bestaat uit verhardingen (gevels van het complex en stoeptegels). Voor het complex is een (zeer nat) groengazon aanwezig waar geen beschermde soorten zijn aangetroffen. De muren zijn volledig geïnspecteerd (de delen die geschikt zijn), hierop zijn geen muurplanten aanwezig. Door de gevelafwerking is de bebouwing bovendien ongeschikt voor muurvegetatie. Aanwezigheid van beschermde vaatplanten is derhalve uitgesloten.

6.4.3 Effectbeoordeling en toetsing

Het plangebied is geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Gelderland geen vrijstelling geldt (algemene) soorten muizen, egels en (algemene) kikkers en gewone pad. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Voor algemene soorten waar een

¹⁰ www.vlinderstichting.nl

vrijstelling voor geldt, en waar het plangebied wel geschikt voor is, (algemene) soorten muizen en egels en algemene amfibieën, geldt echter wel de zorgplicht. Zo moet er worden gezorgd dat er geen kikkers achter blijven in de put wanneer deze wordt verwijderd.

7 Conclusies ecologische quickscan

7.1 *Beschermde gebieden*

7.1.1 **Wet natuurbescherming**

Negatief effect (door verandering hydrologie, geluid, trilling of verlichting) is op voorhand uitgesloten wegens de afstand tot het dichtstbijzijnde beschermde natuurgebied en de aard van de werkzaamheden (sloop/nieuwbouw). Echter, de aard van de werkzaamheden de korte afstand tot het Natura 2000 gebied (de Veluwe) en de hoeveelheid stikstofgevoelige habitats leiden er toe dat negatieve effecten van (stikstof)emissie niet op voorhand worden uitgesloten. Er is aanvullend onderzoek naar stikstofdepositie benodigd in de vorm van een AERIUS berekening.

7.1.2 **Omgevingsverordening Gelderland**

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt op voorhand uit te sluiten dat de activiteiten negatieve effecten hebben op het Natuurnetwerk Nederland (GNN), groene ontwikkelingszones en Belangrijke weidevogelgebied. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een vergunning is niet nodig.

7.2 *Beschermde houtopstanden*

Er zijn twee kleine bomen aanwezig binnen het plangebied die naar verwachting gerooid zullen worden. Echter bevindt het plangebied zich binnen de bebouwde kom en er zijn geen werkzaamheden gepland waarbij houtopstanden groter dan 10 are of 20 bomen in een rij verwijderd worden. In dit geval wordt de Wet natuurbescherming, onderdeel houtopstanden niet overtreden.

7.3 *Beschermde soorten*

7.3.1 Soorten Vogelrichtlijn

7.3.1.1 *Jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is ongeschikt als voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaats van vogels met jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen. Aanvullend onderzoek is niet nodig. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming is niet nodig.

7.3.1.2 *Niet jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust en verblijfplaatsen van categorie 5 soorten vogels. Nieuwe vestiging van deze vogelsoorten is eveneens uitgesloten. Het treffen van aanvullende maatregelen voor categorie 5 soorten vogels is niet nodig.

7.3.1.3 *Algemene broedvogels*

Het plangebied is geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels (Struikbroeders). Schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken;

- Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen (15 maart – 15 augustus) worden uitgevoerd dient een deskundig ecooloog bij het werk te worden betrokken en te controleren op aanwezige, in gebruik zijnde nesten. Op aanwijzing van betreffende persoon dient het werk te worden uitgevoerd teneinde in gebruik zijnde nesten van vogels niet te verstoren. Voorafgaand van de werkzaamheden dienen eventuele aanwezige ongebruikte nesten verwijderd te worden en wordt kort (maximaal 1 week) voor aanvang van de werkzaamheden door een ecooloog gecontroleerd of er aanwezige nesten gebruikt worden. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd of uitgesteld op aanwijzingen van de ecooloog.

7.3.2 Soorten Habitatrichtlijn

Het plangebied is ongeschikt als vaste rust- en verblijfplaats of essentieel functioneel leefgebied voor habitatrichtlijn soorten (waaronder vleermuizen, wolf, heikikker, kamsalamander, rugstreeppad, poelkikker, gladde slang, zandhagedis en teunisbloempijlstaart). Artikel 3,5 lid 1 en 4 van de WnB zullen

niet worden overtreden. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming is niet nodig.

7.3.3 Nationaal beschermde soorten

Het plangebied is geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Gelderland geen vrijstelling geldt (algemene) soorten muizen, egels en (algemene) kikkers en gewone pad. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Voor algemene soorten waar een vrijstelling voor geldt, en waar het plangebied wel geschikt voor is, (algemene) soorten muizen en egels en algemene amfibieën, geldt echter wel de zorgplicht. Zo moet er worden gezorgd dat er geen kikkers achter blijven in de put wanneer deze wordt verwijderd.

8 Advies natuurinclusief bouwen

8.1 Inleiding

Natuurinclusief bouwen is in Ede de norm. Dit volgt uit het Edese beleid voor biodiversiteit; Programma Biodiversiteit "Samen sterker met natuur".¹¹ Om stedenbouwers, ontwerpers, architecten, landschapsarchitecten en ontwikkelaars op weg te helpen heeft de gemeente Ede, in navolging van de gemeente Amsterdam, het Handboek natuurinclusief bouwen en ontwerpen ontwikkeld¹². In dit handboek staan relatief simpele en goedkope ingrepen voor het natuurinclusief ontwerpen en inrichten van gebouwen en de openbare ruimte. Daarnaast toont dit handboek de wil en ambitie van de gemeente Ede om waar mogelijk natuurinclusief te bouwen. Voorliggend advies geeft middels een aantal natuurinclusieve maatregelen invulling aan deze ambitie in het plangebied aan de Reehorsterweg. In overleg met de opdrachtgever gaat het advies in op de volgende drie natuurinclusieve maatregelen:

- Inbouwen van faunavoorzieningen voor vleermuizen en gebouwbewonende vogels als huismus en gierwaluw.
- Het gebruik van gebiedseigen beplanting.
- Bloemrijk gras.

Deze maatregelen worden hieronder verder uitgelegd. De locatie en type faunavoorziening is in Afbeelding 9 gevisualiseerd.

8.2 Faunavoorzieningen

Het inbouwen van faunavoorzieningen in de geplande nieuwbouw vormt een eenvoudig toe te passen maatregel. Deze maatregel heeft betrekking op vleermuizen en gebouwbewonende vogels zoals huismus en gierwaluw.

Vleermuizen

Een populaire manier om gebouwen voor vleermuizen geschikt te maken is het inbouwen van vleermuiskasten. In het plangebied behoort dit zeker tot de mogelijkheden. Daarbij is het belangrijk dat

¹¹ https://bosennatuurede.nl/wp-content/uploads/2019/12/20190201-Programma-Biodiversiteit-feb2019_DEF-21feb_DIGI_spreads_.pdf

¹² https://www.ede.nl/fileadmin/ede.nl/Pdf-en/Natuurinclusief_ontwerpen.pdf

deze kasten zich minimaal op een hoogte van 4 meter bevinden. Verder worden de kasten bij voorkeur niet op noordgevels en niet boven ramen ingebouwd. Blinde, donkere gevels met een vrije valruimte van minstens twee meter vormen goede inbouwlocaties. Keramische Tichelaarkasten of de Vivara IB-VL-04 vormen goede vleermuiskasten om in te bouwen. Wanneer de nieuwbouw open stootvoegen of andere openingen (minimaal 1cm breed en hoog) bevat die toegang bieden tot de luchtpouw is het inbouwen van vleermuiskasten minder relevant omdat de nieuwbouw hierdoor al geschikt is voor vleermuizen.

Vogels

Vogelsoorten die in stedelijk gebied broeden zijn vaak afhankelijk van vaste nestplaatsen in gebouwen. Voor nieuwbouw zijn er speciale inbouwneststenen ontwikkeld. Soorten die van dergelijke kasten gebruik maken zijn gierzwaluw en huismus (zie Afbeelding 7).

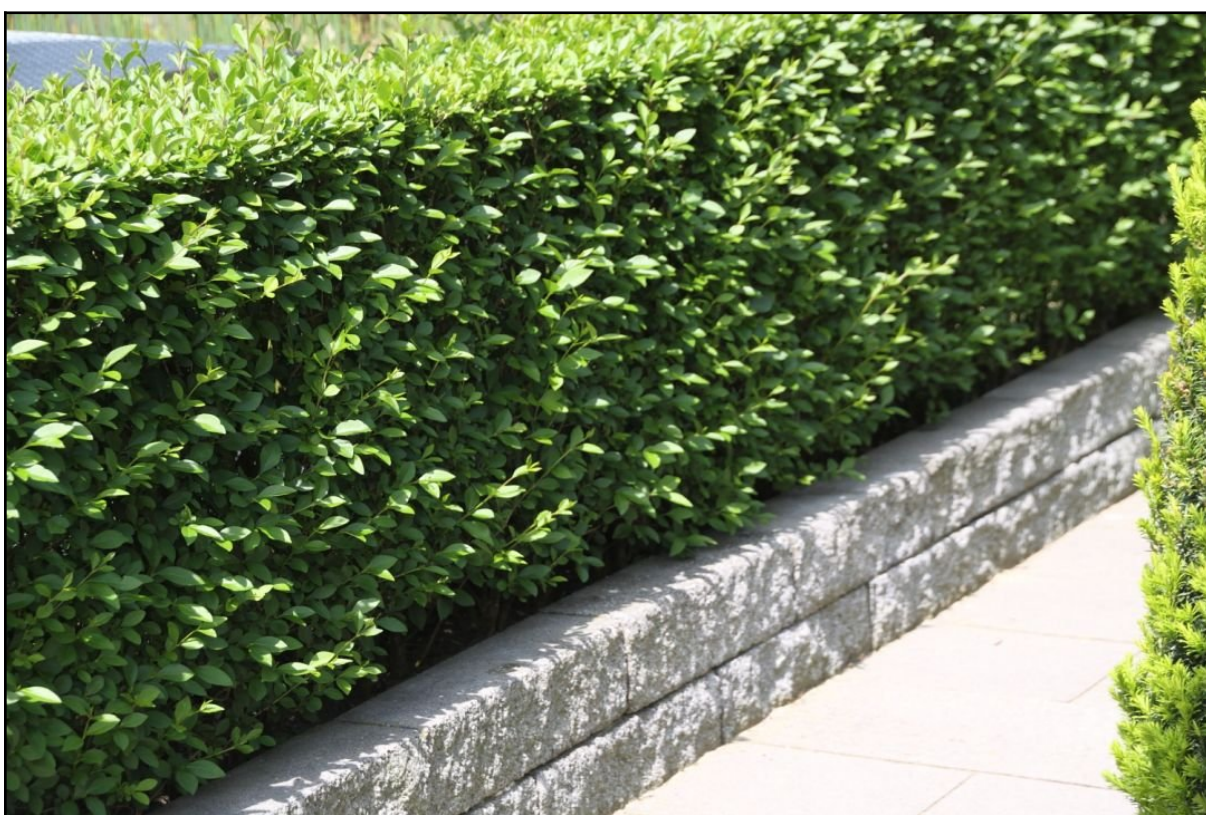

Afbeelding 7. Nagenoeg onzichtbare inbouwsteen IB GZ 04 voor gierzwaluw (ook geschikt voor huismus), bron: <http://www.vivapro.nl/IB-GZ-04-Inbouwsteen-Gierzwaluw>.

Om oververhitting te voorkomen is het belangrijk dat de kasten zich niet op de zuidgevel bevinden. Gierzwaluw en huismus zijn koloniebroeders. Het is daarom belangrijk ten minste zes kasten bij elkaar op een hoogte van tenminste vier meter te plaatsen. Verder is het voor huismus essentieel dat tenminste drie meter hoog opgaand groen aanwezig is binnen een afstand van vijf meter van de nestplaats. Hier wordt met de inrichting van het omliggende terrein rekening mee gehouden.

8.3 *Gebiedseigen beplanting*

Op het achterterrein is rond de nieuwe parkeerplaats een erfafscheiding in de vorm van een haag gepland. Tevens zullen hier een aantal bomen worden geplant. Door hier gebiedseigen plantmateriaal te gebruiken vertegenwoordigt deze beplanting een aanzienlijke ecologische waarde. Tevens is dergelijke beplanting aantrekkelijk voor insecten en vogels, denk daarbij aan bijen en huismussen. Voor de haag zijn soorten als wilde liguster (zie Afbeelding 8), haagbeuk en gewone veldesdoorn geschikt. Laatstgenoemde kan, net als zomereik, ook goed als boom worden aangeplant.

Afbeelding 8. Haag van wilde liguster (Ligustrum vulgare). Een dergelijke haag vertegenwoordigt een hoge ecologische waarde als voedselbron (bessen) en dekking. Tevens wordt Japanse liguster (Ligustrum ovalifolium) vaak als haagstruik aangeplant. Deze soort heeft een betere wintergroene eigenschap maar een lagere ecologische waarde (Foto: <https://appeltern.nl>).

8.4 *Bloemrijk gras*

De groenstrook aan de voorzijde van de nieuwbouw bestaat idealiter uit bloemrijk gras. Dit type gras is ecologisch veel aantrekkelijker en waardevoller dan ruw gras of gazon. Het bestaat uit veel meer bloemen en kruiden en kent een grotere structuurvariatie waardoor dit type gras zeer aantrekkelijk is voor insecten. De groenstrook zal echter, als gevolg van de bebouwing, veel in de schaduw liggen. Dit heeft gevolgen voor de ontwikkeling van bloemrijk gras en de daarin voorkomende soorten. Het

creëren van bloemrijk gras is vrij gemakkelijk. De meest natuurlijke manier voor het ontwikkelen van een dergelijke vegetatie is afwachten. De natuur krijgt op deze manier de kans de groenstrook vrijuit in te vullen met geschikte en gebiedseigen plantensoorten. Een andere mogelijkheid is om de groenstrook in te zaaien met een gewenst plantenmengsel wat op de betreffende standplaats (schaduwrijk), is afgestemd. Dit leidt over het algemeen tot een snellere functievervulling. Een dergelijke invulling leidt echter tot een minder natuurlijke vegetatieontwikkeling en -samenstelling. Daarnaast is het altijd afwachten hoe het ingezaaid plantmateriaal aanslaat en zich ontwikkelt.

8.5 *Verbeelding*

In onderstaande afbeelding zijn de genoemde maatregelen gevisualiseerd.

Afbeelding 9. Verbeelding met locaties natuurinclusieve maatregelen.

9 Geraadpleegde bronnen

9.1 *Internet*

Beschermde gebieden

- Natura 2000 – www.aerius.nl
- Gelders natuurnetwerk - <https://www.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?webmap=1c5de9624b42440b8e1af80c25add9c5>
- Belangrijk weidevogelgebied – <https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten?config=3ef897de-127f-471a-959b-93b7597de188&gm-x=193752.73637235406&gm-y=462350.6455186559&gm-z=5&gm-b=1544180834512,true,1;1553503379097,true,1>

Nationale Databank Flora en Fauna

- <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/secure/index.zul#8>

Natuurwetgeving en kennisdocumenten

- <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01#Hoofdstuk2>
- www.rvo.nl
- <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Soortgegevens

- Zoogdieren – www.zoogdiervereniging.nl
- Reptielen en amfibieën – www.ravon.nl
- Vlinders – www.vlinderstichting.nl
- Vogels – www.sovon.nl

PDOK – Publieke Dienstverlening op de Kaart

- <http://pdokviewer.pdok.nl>

Vleermuisprotocol 2017

- <http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>

Natuurinclusief bouwen

- <https://appeltern.nl>
- <http://www.vivarapro.nl>
- https://bosennatuurede.nl/wp-content/uploads/2019/12/20190201-Programma-Biodiversiteit-feb2019_DEF-21feb_DIGI_spreads_.pdf
- https://www.ede.nl/fileadmin/ede.nl/Pdf-en/Natuurinclusief_ontwerpen.pdf
- <https://faunusnature.com/>
- <https://www.faunaprojecten.nl/producten.html>

Bijlage 1 Foto-impressie plangebied

Impressie voorzijde gebouw. Foto: C. E. Bakker / Ecoresult B.V.

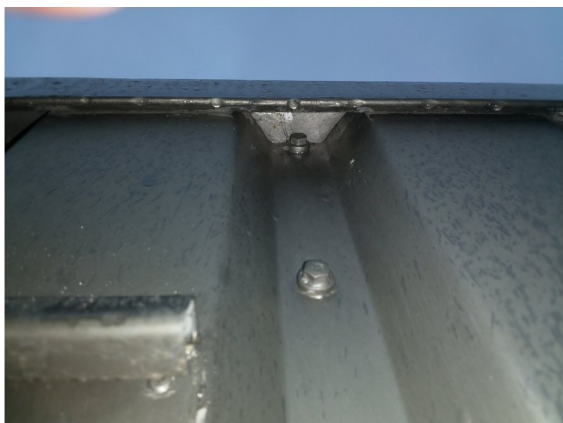
Impressie bijgebouw. Foto: C. E. Bakker / Ecoresult B.V.

Impressie achterzijde hoofdgebouw. Foto: C. E. Bakker / Ecoresult B.V.

Detail 1 van golfplaten tegen de gevels. Foto: C. E. Bakker / Ecoresult B.V.

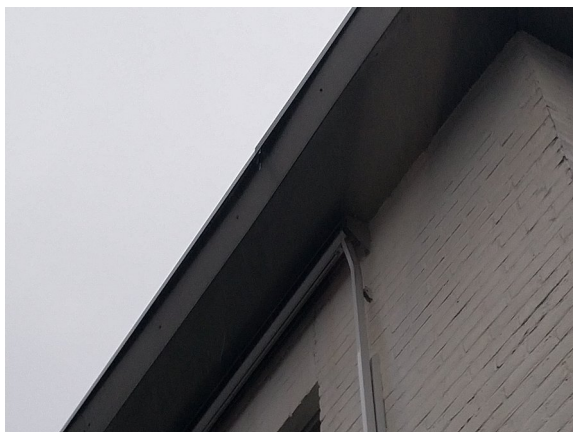
*Detail 2 van golflaten tegen de gevels.
Foto: C. E. Bakker | Ecoresult B.V.*

*Impressie voorgevel van het hoofdgebouw.
C. E. Bakker | Ecoresult B.V.*

*Gat in de oostgevel van het hoofdgebouw.
Spouwmuur constructie is te zien. Foto: C.
E. Bakker | Ecoresult B.V.*

*Wijkende dakstrip bijgebouw. Foto: C. E.
Bakker | Ecoresult B.V.*

*Achterzijde bijgebouw afgewerkt met
polyester golfplaten. Foto: C. E. Bakker |
Ecoresult B.V.*

Open gat bij missende lamp. Foto: C. E. Bakker | Ecoresult B.V.

Put aanwezig in voortuin van het pand. Foto: C. E. Bakker | Ecoresult B.V.

Spleet in dakoverstek in het bijgebouw. Foto: C. E. Bakker | Ecoresult B.V.

Stenen opbouw eerste meter van de gevel. Foto: C. E. Bakker | Ecoresult B.V.

Zonnewering op de gevels. Foto: C. E. Bakker / Ecoresult B.V.